

Embætti landlæknis
Sóttvarnalæknir

Yfirlit yfir almennar bólusetningar á Íslandi

Meðfylgjandi er yfirlit yfir almennar bólusetningar á Íslandi ásamt leiðbeiningum þegar fyrir liggur saga um ófullkomnar fyrri bólusetningar.

Almennar bólusetningar skv. þessu yfirliti hafa verið í gildi frá 1.1.2000 með síðari tíma breytingum vegna tilkomu nýrra bólusetninga, síðast í janúar 2025.

Almennar bólusetningar barna á Íslandi

Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis ef aldursviðmið hvers bóluefnis eiga við.

Bóluefni ▼	Aldur ▶	6 vi.	3 mán.	5 mán.	12 mán.	18 mán.	2,5 árs	4 ára	12 ára	14 ára
Rótaveira (RV)		1-RV ¹	2-RV ¹	3-RV ¹						
Barnaveiki (D/d), Stífkrampi (T), Kíghósti (aP)			1-DTaP ²	2-DTaP ²	3-DTaP ²			4-dTaP ³		5-dTaP ⁴
<i>Hemofilus influenzae b</i>			1-Hib ²	2-Hib ²	3-Hib ²					
Mænusótt			1-IPV ²	2-IPV ²	3-IPV ²					4-IPV ⁵
Pneumókokkar			1-PCV ⁶	2-PCV ⁶	3-PCV ⁶					
Meningókokkar ACWY					mACWY ⁷					
Hlaupabóla						1-VZV ⁸	2-VZV ⁹			
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar						1-MMR ⁸			2-MMR ¹⁰	
HPV									HPV ¹¹	

- Gefið 6 vikna til 6 mánaða gömlum börnum. Má ekki gefa eldri börnum, kemur ekki fyrir í töflum hér á eftir fyrir uppvinnslu bólusetninga eldri barna.
- Gefið í einni sprautu í samsettu 5-gildu bóluefni. Hib þarf yfirleitt ekki að gefa börnum 5 ára og eldri.
- Gefið í einni sprautu. Ath. inniheldur minna magn mótefnavaka gegn barnaveiki (d), stífkrampa (T) og kíghósta (P).
- Gefið í einni sprautu (með 4-IPV). Endurbólusetning á 10 ára fresti með dT eða dTaP ef hætta er á smiti.
- Gefið í einni sprautu með 5-dTaP. Endurbólusetning á 10 ára fresti ef hætta er á smiti.
- Gefnar eru 3 sprautur fyrir eins árs aldur. Tvær sprautur 1-2 ára með minnst mánaðar millibili en eldri börn fá eina sprautu.
- Má nota frá 12 mán. aldri. Ein sprauta nægir almennt, sjá ráðleggingar vegna ferða á svæði þar sem menA gengur í faröldrum.
- 1-VZV og 1-MMR gefið í einni sprautu við 18 mánaða aldur.
- Börn fædd 1.1.2019 eða síðar sem ekki hafa fengið hlaupabólu eftir 10 mán. aldur. Allur aldur þarf tvær sprautur með minnst mánaðar millibili.
- Má ekki gefa börnum yngri en 6 mán., nýtist best frá 12 mán. Tvo skammta þarf óháð aldri vegna hettusóttar, einn dugur frá 12 ára ef eingöngu sóst eftir vörn gegn mislingum og rauðum hundum.
- Tvær sprautur með a.m.k. 6 mánaða millibili, má nota frá 9 ára aldri. Óháð kyni fyrir árgang 2011 og síðar, eldri árgangar: Aðeins stúlkur.

Bólusetningar barna á Íslandi með sögu um ófullkomna bólusetningu

Leiðbeiningar við lestur töflunnar: Finnið neðst hversu margar bólusetningar viðkomandi hefur fengið áður. Fylgið litnum í réttan upphafsdálk. **Ath.: Aldrei er þörf á að byrja bólusetningu upp á nýtt þó langt sé liðið frá síðustu sprautu.** Innflytjendur sem ekki geta framvísað staðfestingu á bólusetningum ber að líta á sem óbólusetta. Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis ef lágmarksaldri er náð.

Aldur: 6 mánaða til og með 4 ára

Skammtar sem gefa á og stysti tími frá fyrri skammti

Sjúkdómar sem bólusettt er gegn:	Fyrsti skammtur	Annar skammtur	Þriðji skammtur	Fjórði skammtur
Barnaveiki, stífkrampi, kíghósti	DTaP ¹	DTaP ¹ : eftir 4 vikur	DTaP ¹ : eftir 6 mán.	DTaP ² : eftir 6 mán.
Mænusótt	IPV ¹	IPV ¹ : eftir 4 vikur	IPV ¹ : eftir 6 mán.	
Hemofílus influenzae b	Hib ¹	Hib ^{1,3} : eftir 4 vikur	Hib ^{1,3} : eftir 6 mán.	
Pneumókokkar	PCV ⁴	PCV ⁴ : eftir 4 vikur	PCV ⁴ : eftir 6 mán.	
Meningókokkar ACWY	mACWY ⁵			
Hlaupabóla	VZV ⁶	VZV ⁶ : eftir 4 vikur		
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar	MMR ⁷			
Fjöldi fyrri skammta	Enginn			
	Einn			
	Tveir			
	Þrír			

- Má gefa samsett 5-gilt bóluefni 4 ára og yngri. DTaP, IPV og Hib má gefa í aðskildum sprautum. Hib þarf ekki að gefa 5 ára og eldri.
- DTaP gefið að 5 ára aldri, eftir það dTaP.
- Lágmark þrír skammtar ef bólusetning hefst fyrir 12 mán. aldur; tveir skammtar með 8 vikna lágmarksmillibili ef bólusetning hefst á 12–14 mán. aldri; einn skammtur dugur ef bólusetning hefst eftir 15 mán.
- Þrír skammtar gefnir börnum yngri en 12 mán.; tveir skammtar 1–2 ára og einn eftir 2 ára.

- Börn 12 mán. til og með 4 ára þurfa einn skammt gegn menC.
- Fædd 2019 og síðar: Fyrsti skammtur gefinn við 18 mán., síðari við 30 mán.
- Fyrsti skammtur gefinn við 18 mán. aldur.

Bólusetningar barna á Íslandi með sögu um ófullkomna bólusetningu

Leiðbeiningar við lestur töflunnar: Finnið neðst hversu margar bólusetningar viðkomandi hefur fengið áður. Fylgið litnum í réttan upphafsdálk. **Ath.: Aldrei er þörf á að byrja bólusetningu upp á nýtt þó langt sé liðið frá síðustu sprautu.** Innflytjendur sem ekki geta framvísað staðfestingu á bólusetningum ber að líta á sem óbólusetta. Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis.

Aldur: 5 ára til og með 17 ára

Skammtar sem gefa á og stysti tími frá fyrri skammti

Sjúkdómar sem bólusettt er gegn:	Fyrsti skammtur	Annar skammtur	Þriðji skammtur	Fjórði skammtur
Barnaveiki, stífkrampi, kíghósti	dTaP ¹	dTaP ¹ : eftir 4 vikur	dTaP ¹ : eftir 6 mán.	dTaP á 10 ára fresti ef hættu er á smiti
Mænusótt	IPV ¹	IPV ¹ : eftir 4 vikur	IPV ¹ : eftir 6 mán.	IPV á 10 ára fresti ef hættu er á smiti
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar	MMR ²	MMR ²		
HPV	HPV ³	HPV ³		
Fjöldi fyrri skammta	Enginn			
	Einn			
	Tveir			
	Þrír			

- Gefið í aðskildum sprautum (dTaP/IPV) eða saman í einni sprautu (DTaP-IPV).
- Annar skammtur (endurbólusetning) gefinn 12 ára börnum. Einstaklingar 12 ára og eldri sem hafa fengið hettusótt þurfa einungis eina sprautu.
- Gefið 12 ára, óháð kyni frá árgangi 2011. Tvær sprautur með a.m.k. 6 mánaða millibili. Til að fá öruggasta vörn þarf að gefa báðar sprauturnar innan árs.

Bólusetningar barna skv. sérstökum ábendingum

Bóluefni ▼	Aldur ▶	0–6 mán.	6–12 mán.	12–24 mán.	2–17 ára
Lifrabólga B		HBV ¹			
Inflúensa			IIV ²		
Hlaupabóla				VZV ³	
Pneumókokkar				PCV ⁴	
					PPSV ⁴
Lifrabólga A				HAV ⁵	
Meningókokkar A				menACWY ⁶	

- Nýfædd börn mæðra með smitandi lifrabólgu B skal bólusetja og gefa mótefni gegn lifrabólgu B innan 12 klst. frá fæðingu, endurbólusetja eftir 1 mánuð og aftur eftir 6 mánuði. Einnig skal bólusetja börn sem þurfa tíðar blóðgjafir, þurfa blóðskilun og börn sem búa á heimili með einstaklingi með lifrabólgu B smit. Þau börn þurfa einnig þrjár sprautur (eftir 1 mán. og 6 mán. frá fyrstu sprautu).
- Árleg inflúensubólusetning er gagnleg öllum börnum frá 6 mánaða aldri. Bólusetningin er börnum með áhættuþætti og öllum börnum á aldrinum 6-59 mánaða að kostnaðarlausu.
- Gefið einstaklingum 12 mánaða og eldri, börnum að kostnaðarlausu í 18 mán. og 2,5 árs skoðunum. Mælt er með tveimur sprautum með minnst mánaðar millibili óháð aldri við bólusetningu.
- Mælt með próteintengdum bóluefnum hjá börnum (PCV15 notað fyrir öll börn undir 5 ára þeim að kostnaðarlausu), en börn með ákveðna áhættuþætti þurfa líka PPSV eftir 2ja ára aldur og/eða PCV20 ef læknir mælir með því.
- Má gefa börnum eldri en eins árs. Endurbólusetning er gefin 6–12 mánuðum eftir frumbólusetningu.
- Börn 2ja ára og eldri sem ferðast á svæði þar sem hætta er á faröldrum vegna menA (og/eða W/Y ef ekki áður bólusett með ACWY eftir 12 mán. aldur) ættu að fá bóluefni af almennum markaði í ferðamannaheilsuvernd, þótt þau hafi fengið menACWY bóluefni í almennum bólusetningum við 12 mánaða aldur.

Bólusetningar fullorðinna á Íslandi með sögu um ófullkomna bólusetningu

Leiðbeiningar við lestur töflunnar: Finnið í fyrsta dálki hversu margar bólusetningar viðkomandi hefur fengið áður. Farið síðan yfir til hægri í næsta opna dálk eftir lit. **Ath.: Aldrei er þörf á að byrja bólusetningu upp á nýtt þó langt sé liðið frá síðustu sprautu.** Innflytjendur sem ekki geta framvísað staðfestingu á bólusetningum ber að líta á sem óbólusetta. Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis.

Aldur: ≥18 ára		Skammtar sem gefa á og <u>stysti</u> tími frá fyrri skammti			
Sjúkdómar sem bólusett er gegn:	Fyrsti skammtur	Annar skammtur	Þriðji skammtur	Fjórði skammtur	
Barnaveiki, stífkrampi, kíghósti	dTaP ¹	dTaP ¹ : eftir 4 vikur	dTaP ¹ : eftir 6 mán.	dTaP á 10 ára fresti ef hættu er á smiti	
Mænusótt	IPV ¹	IPV ¹ : eftir 4 vikur	IPV ¹ : eftir 6 mán.	IPV á 10 ára fresti ef hættu er á smiti	
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar	MMR ²	MMR ^{3,4}			
Fjöldi fyrri skammta	Enginn				
	Einn				
	Tveir				
	Þrír				

- Gefið í aðskildum sprautum (dTaP/IPV) eða saman í einni sprautu (dTaP-IPV).
- Fólk fætt 1975-1987 fær einn skammt af MMR sér að kostnaðarlausu ef tilefni er til, s.s. vegna ferðalaga, til að draga úr hættu á að mislingar berist til landsins/nái útbreiðslu ef þeir berast hingað.
- Einstaklingar 12 ára og eldri sem hafa **fengið hettusótt** þurfa einungis eina sprautu, nema séu í sérstakri áhættu vegna mislinga, s.s. heilbrigðisstarfsmenn.
- Fólk fætt 1985-1987 sem ekki hefur fengið hettusótt fær tvo skammta af MMR sér að kostnaðarlausu vegna hættu á útbreiðslu og fylgikvillum hettusóttar ef smit koma upp í þessum aldurshópi.

Bólusetningar fullorðinna skv. sérstökum ábendingum

Bóluefni ▼	Aldur ▶	18–45 ára	45–60 ára	60 ára og eldri
Inflúensa			IIV ¹	
Barnaveiki, stífkrampi, kíghósti			dTaP ²	
Pneumókokkar - prótíntengt			PCV ³	
Pneumókokkar - fjölsykrubóluefni			PPSV ⁴	
Mænusótt			IPV ⁵	
Lifrabólga A			HAV ⁶	
Lifrabólga B			HBV ⁷	
Papillomaveirur		HPV9 ⁸		
Mislingar		MMR ⁹		
Hettusótt		MMR ¹⁰		
Rauðir hundar		MMR ¹¹		

- Allar barnshafandi konur. Heilbrigðisstarfsmenn sem annast sjúklinga. Einstaklingar með langvinna hjarta-, lungna-, nýrna- eða lifrarsjúkdóma, sykursýki, illkynja eða aðra ónæmisbælandi sjúkdóma. Allir sem náð hafa 60 ára aldri.
- Barnshafandi konur (kíghósti) á síðasta þriðjungi hverrar meðgöngu. Aðrir á 10 ára fresti vegna ferðalaga (barnaveiki og stífkrampi) eða vegna mengaðra sára (stífkrampi).
- Mælt með prótíntengdum bóluefnum hjá fullorðnum með aukna hættu á alvarlegum pneumókokkasýkingum, [skv. leiðbeiningum](#).
- Allir sem ná hafa 60 ára aldri. Yngra fólk með aukna hættu á alvarlegum pneumókokkasýkingum, auk PCV [skv. leiðbeiningum](#).
- Allir sem hyggja á ferðalög þar sem sjúkdómurinn er landlægur eða faraldrar enn tíðir, á 10 ára fresti. Gefið með eða án dTaP.
- Samkynhneigðir karlar. Allir sem hyggja á ferðalög til landa þar sem sjúkdómurinn er landlægur. Sprautuefnafíklar.
- Heilbrigðisstarfsmenn sem vinna með blóð og blóðhluta. Einstaklingar sem þurfa tíðar blóðgjafir eða þurfa blóðskilun. Samkynhneigðir karlar, einstaklingar sem búa á heimili með einstaklingi með lifrabólgu B smit og sprautuefnafíklar.
- Skv. ráðleggingum læknis. Íhuga t.d. hjá HIV jákvæðum 45 ára og yngri (a.m.k. tveir skammtar), óbólusettum óháð kyni 27 ára og yngri (a.m.k. einn skammtur).
- Allir, sérstaklega heilbrigðisstarfsmenn, sem fæddir eru eftir **1975** og ekki hafa sögu um mislinga eða mislingabólusetningu.
- Allir fæddir 1985–1987 sem ekki hafa fengið hettusótt (tveir skammtar). Heilbrigðisstarfsmenn sem hafa ekki fengið hettusótt en fengið MMR fyrir >10 árum, **ef** faraldur geisar (þriðji skammtur).
- Konur á barneignaraldri sem ekki eru ónæmar fyrir rauðum hundum, [sjá leiðbeiningar um mæðravernd](#).